

HYT:n jäsenlehti

HUART Member bulletin

1/2016

**Internatio-
nalization**
under discussion

**Kulttuuri-
vallankumous**
yliopistolla?

Vinkkejä
työttömyyden
varalle

JULKAISIJA:
Helsingin yliopiston
tieteentekijät
/ Forskarföreningen vid
Helsingfors universitet ry
/ The Helsinki University
Association of Researchers
and Teachers (HUART)

PL 53 (Fabianinkatu 28)
00014 Helsingin yliopisto

TIEDOTUSVASTAAVA/
PÄÄTOIMITTAJA:
Mari Siirainen
hyt-tiedotus@helsinki.fi

KIRJOITTAJAT:
Tapani Kaakkuriniemi
Tiina Niklander
Tommi Kokkonen

ULKOASU JA TAITTO:
Antti E. P. Lehtinen

KANNEN KUVA:
Antti Sadinmaa/YHL

Tietoa jäseneksi
liittymisestä ja
osoitteenmuutokset:
hyt-toimisto@helsinki.fi

PAINOPAIKKA:
Unigrafia Oy

KOTISIVU:
www.helsinki.fi/jarj/hyt

HYT FACEBOOKISSA:
[www.facebook.com/
HelsinginYliopiston-
Tieteentekijat](http://www.facebook.com/HelsinginYliopistonTieteentekijat)

HYT TWITTERISSÄ:
@HytHuart

ISSN 2343-189X (verkkoversio)
ISSN 2343-1881 (printtiversio)

Sisältö

3 - HYTissä tapahtuu

4 - Chairman's column

6 - Pääluottamusmiehen palsta

7 - Työttömäksi? Apua!

8 - UPO - yliopiston kulttuurivallan-
kumouksen uusin vaihe?

10 - Report from HUART @Teatime

14 - Tieteentekijöiden liiton
puheenjohtaja- ja sihteeripäivät

16 - Kevätkokouskutsu

HYTissä tapahtuu

Koonnut: Antti E. P. Lehtinen

HYT palvelee:

Toimistopäivystys loppukevääksi

HYT aloittaa huhtikuussa loppukevään kestävän toimistopäivystyksen. Paikalla on aina joku yhdistyksen luottamusmiehistä ja/tai joku hallituksen jäsen. Voit halutessasi tulla kysymään vinkkiä työsuhteasioissa tai purkamaan tuntojasi yt-neuvotteluiden jälkimainingeissa kahvikupin äärellä. Myös HYT:in järjestösihteeri on paikalla auttamassa jäsenyyskysymyksissä.

Päivystys järjestetään 14.4. alkaen HYT:in toimistolla aina torstaisin klo 16.30–18.00. Toimisto sijaitsee oppimiskeskus Aleksandriassa (Fabianinkatu 28) huoneessa 112. Toimiston löydät sisäpihan vierestä rappukäytävästä kerroksesta 1A eli puoli kerrosta 1. kerroksesta ylöspäin. Koputa oveen, niin tulemme avaamaan. Päivystykseen ei tarvitse ilmoittautua.

What would you like to do with HUART?

HUART organizes different leisure time activities to its members. We are now collecting ideas for HUART activities. So please share with us any hidden gems that all HUART members should know about. We'll be happy to hear about your wishes for future HUART happenings. You can tell us about your ideas through a form on HUART's website or e-mail them to organization secretary at hyt-toimisto@helsinki.fi.

Mitä haluaisit tehdä HYTin kanssa?

HYT järjestää jäsenilleen erilaista vapaa-ajan toimintaa vuoden varrella. Mutta mitä juuri sinä haluaisit tehdä HYTin kanssa? Onko tiedossa joku tuntematon helmi, jonka haluaisit jakaa muiden kanssa? Ehdota meille, mitä haluaisit tehdä HYTin kanssa. Kuulemme mielellämme jäsenistön toiveita tulevien tapahtumien suhteen. Voit kertoa toiveistasi joko HYT:in kotisivuilta löytyvällä e-lomakkeella tai sähköpostitse hyt-toimisto@helsinki.fi

HELSINGIN YLIOPISTON TIETEENTEKIJÄT RY

We still need to protest

As we all know and have experienced, a storm is raging over the University of Helsinki, and in many other Finnish universities, too. The first squalls rose in late spring 2015, after the new odd centre-right neoliberal government had published its government platform, which was very hostile to education at large. On 1st of September in the opening session of the new academic year, Professor **Jaan Hallamaa** stated that it is unbelievable to see how two tendencies, hostility to education and hostility to Helsinki find each other in the government's statements. The Prime Minister, **Juha Sipilä**, was listening in the front row.

Not only universities, but trade union people at large protested in late September on the Railway Square of Helsinki and many other localities. The government's measures showed a persistent tendency to continue austerity measures in order to reduce 4 billion euros during this parliamentary term (2015–2018), and even more beyond it.

In the end of September our university published its goal to be make max 1,200 employees out of 8,200 redundant, mostly among the so-called support and expert staff – i.e. not among teachers or researchers. In a newspaper interview rector **Jukka Kola** carelessly reasoned that “our university needs not be that

large”, and thus people could be fired. Who would defend the academia if the rector refuses to do it?

This is cold rationality. Mercilessness. Technocracy. The dimension is not important, but a change is. No protests whatsoever have had any impact on how things have gone.

Now we know that a large part of administration is eliminated and the rest reorganised within the new “service” organisation. This is a language game, in Wittgenstein's terms, where old and familiar things are renamed in order to give them a make-up, push-up or facelift. So, in the autumn we have no more administration; we have services. Respectively, in the eyes of the ‘servants’ the rest of the staff are not employees nor workmates but ‘customers’. Or even ‘clients’, who knows? *Asiakas* in Finnish. It will be interesting to see how the interplay of customers and servants will go, and if the customers patronize the counterpart behind the desk. – But luckily, the customer is always right.

Instead of departments or faculties, the administration has already for some time spoken of “units” – just like in the army. I cannot help that when I hear someone mentioning units, it brings into my mind the Guard Jaeger Regiment in Santahamina, or Karelia Brigade or so – and I have never been in the army!

Firing staff will not only concentrate on “sup-

port and expert” staff, but also to a certain number of fixed term staff who will be pushed to an “academic scrap heap”, as a writer of the www.helsinki.fi put it.

The advantage of the centralised new “service” organisation (read: administration) is, they say, that “the services in the faculties and departments can be tailored according to individual needs”. In addition, “in the units, the actors in different fields are ready to carry the responsibility also for issues that are placed in the interfaces”. This should mean that no one can refuse from serving by saying that this does not belong to me. The special campus chieftain will control that the servants are serving well.

The structures and habits of instruction will be profoundly reformed in the project called Big Wheel. It first seemed to be just another reform in the long chain of previous ones, but seemingly it has been inspired by the staff cuts and the administration reform, and the steering group may still invent something precious (cf. **Gollum**’s lines in *The Lord of the Rings*). Now we know that disciplines will disappear(!) and give way to Bachelor and Master degree programmes. And as if this were not enough, the departments will disappear, and the whole university may be divided into four schools, one per campus. Or may not. Who knows what rumours are true? The final outcome: one more administrative level in the structure of the university.

So, what should be done? About 35 years ago the Home Office of the United Kingdom published a booklet called Protect and survive, which contained instructions on “how to make your home and your family as safe as possible under nuclear attack”. Those were the coldest times of the Cold War. The peace movement changed one letter and made it their slo-

gan, when they resisted the U.S. cruise missiles to be stationed in Britain, or a new plan of purchasing new nuclear submarine. They declared: Protest and survive!

In March, Finland was full of debate on the funding of universities and polytechnics, investments to research and researchers, the socio-economic status of the students, and so on. We can hardly remember this kind of a wave to have happened ever since. But it seems that we cannot either recall a similar oppo-

nent, this super-arrogant, stubborn government that is hard of hearing. This government is occupied by rather young, not so experienced politicians who, like the minister of education, with a smile on her face, says that this is wrong but we have collectively decided that cold weather will come and make you shiver, whether you want it or not.

Besides, it is tricky how the local and the national, sometimes also the global, are intertwined in

one tangled skein, where the levels are mixed. The university resorts to a subterfuge that not them but the government has caused these cuts. And the government says that they are not going to decide what to cut, but they give free hands to the universities. It surely is a theatre play, but difficult to say if it is comedy or melodrama.

The government and the Parliament have already made their decisions, and the budget of 2016 cannot be restructured, since this year has already been going on for a good time. But there are years to come, and they must be taken as our perspective.

But still, protesting is necessary! The forms and ways to protest are versatile. Street demonstrations have had no effect so far. We must concentrate on making innovations in protesting!

We must concentrate on making innovations in protesting

Pääluottamusmiehen palsta

Tiina Niklander

Epävarmuus jatkuu edelleen ainakin joidenkin meistä kohdalla. Toiset taas ovat jo saaneet varmuuden joko työsuhteen päättymisestä tai sen jatkumisesta. Helsingin yliopiston yt-prosessin aikataulu on useimmille meistä hyvin raskas: epävarmuus jatkuu jo kuudetta kuukautta. Usein nimenomaan epävarmuus aiheuttaa ongelmia, kun henkilö ja työtehtävät ovat välitilassa. Yhä useammin kahvihuoneessa kuulee keskustelua, joka päättyy toteamukseen "En tiedä, olenko hoitamassa näitä tehtäviä enää parin kuukauden päästä". Yritetään kuitenkin tukea toisiamme tässä tilanteessa, vaikka kaikkien voimavarat ovatkin jo aika vähissä.

Yliopisto aloitti irtisanomiset HYKKEstä (entinen Palmenia), johon kohdistuvat myös suurimmat vähennykset. Tämä tuntuu erityisen epäreilulta, koska vasta vajaa kaksi vuotta sitten olivat vain tätä yksikköä käsitelleet yt-neuvottelut ja massairtisanomiset. Lisäksi jäljelle jäävä henkilöstö siirtyy pois yliopiston palveluksesta uuteen yhtiöön. Tällöin tulee muutenkin raskaan prosessin rinnalle vielä neuvottelut työehtosopimuksesta, luottamusmiehistä, työsuojeluvaltuutetuista yms., joita kaikissa erillisissä organisaatioissa pitää olla.

Irtisanomiset ovat jo jatkuneet muissakin yksiköissä ja osassa ne ovat vasta tulossa, esimerkiksi tila- ja kiinteistöpalvelujen ja UPO:n osalta huhtikuussa. Rehtori on linjannut, että yksikkökohtaisia irtisanottavien määriä ei tulla tiedottamaan, joten emme edes tiedä, montako omasta lähiyhteisöstä tulee

poistumaan eläkkeelle, määräaikaaisuuden päättymisen tai irtisanomisten kautta.

Kaikesta tästä epävarmuudesta huolimatta opetushenkilöstön pitää jo nyt suunnitella sekä ensi lukuvuoden opetusta että olla mukana isossa pyörässä miettimässä uusien koulutusohjelmien opetussisältöjä. Prosessia ei lainkaan helpota se, että opetuksen suunnittelua tekevä ja tukeva henkilöstö siirretään juuri nyt UPOon ja heistä osalla tehtävät vaihtuvat ja osa ehkä joutuu kokonaan lähtemään yliopistolta.

Mitä valonpilkahduksia sitten osaisi tähän kevään alkuun tuoda? Yliopisto on koonnut suhteellisen kattavan tukipaketin irtisanottavalle henkilöstölle. Pakettiin kuuluu sekä työnhaun valmennusta että jopa ammattitaidon päivittämiseen soveltuvaa koulutustakin.

Myös yliopistolle jäävän henkilöstön jaksamiseen on tietääkseni tarkoitus kiinnittää huomiota. Mehiläisen työterveyspsykologien mukaan epävarmana aikana venytään yli jaksamisen, ja kun epävarmuus sitten vihdoin päättyy, niin juuri silloin iskee uupumus.

Muistakaahan te, jotka toukokuussa päättävän yt-prosessin jälkeen vielä olette yliopistolla, että ette kannu syyllisyyttä siitä, että työnantaja on päättänyt tarvita teidän työpanostanne jonkun työtoverin sijaan. Näihin valintoihin tuskin saamme perusteluja, joten erilaisten miksi-kysymysten sijaan kannattaa yrittää omalta osaltaan suunnata katse tulevaisuuteen. Olipa tulevaisuus yliopistolla tai sen ulkopuolella.

Työttömäksi? Apua!

Näinä aikoina ei ole mitenkään mahdotonta, että joku meistä jää Helsingin yliopistosta työttömäksi. Tässä muutamia näkökohtia siltä varalta, että sinut irtisanotaan.

Teksti: Tapani Kaakkuriniemi

Irtisanominen

Yliopiston johto on ilmoittanut, että irtisanomiset toteutetaan henkilökohtaisesti toimittamalla irtisanomisilmoitus työntekijälle. Työnantajan edustaja pyytää siihen kuittauksen. Kannattaa varmistaa paperin antajalta, että hän ymmärtää kysymyksen olevan vain siitä, että ilmoitat allekirjoituksellasi saaneesi kopion irtisanomisilmoituksesta. Se ei tarkoita, että allekirjoittaessasi hyväksyisit tapahtuman. Jos et allekirjoita paperia, siitä ei seuraa oikeastaan mitään. Korkeintaan haittana voi mainita sen, että kun ilmoittaudut työ- ja elinkeinotoimistoon työnhakijaksi, mukana pitää olla allekirjoitettu irtisanomisilmoitus.

Irtisanomispäivästä lähtee juoksemaan irtisanomisaika, jonka pituus riippuu siitä, kuinka kauan työsuhteesi on kestänyt. Vaihteluväli on kahdesta viikosta kuuteen kuukauteen.

Ansiopäivärahan hakeminen

Liiton ja myös Opettajien työttömyyskassan jäsenenä olet oikeutettu päivärahaan, joka on tunnettu ansiosidonnaisena päivarahana. Nyt pyritään käyttämään hieman lyhyempää sanamuotoa. Kun jätät työttömäksi, ilmoittaudu kotipaikkakuntasi työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimistoon) työttömäksi työnhakijaksi viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänäsi. Muista pitää työnhakusi voimassa.

Työttömyyskassa voi maksaa päiväraha vain ajalta, jolloin työnhakusi on ollut voimassa.

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa kokonaan työttömälle tai osittain työllistyvälle. Ansiopäiväraha voidaan maksaa joko täytenä, korotettuna, vähennettynä tai soviteltuna. Tästä löytyy tarkemmat ohjeet Opettajien työttömyyskassan sivulta http://opetk.fi/ansioapaivara/ansioapaivaran_edellytykset

Työssäoloehto

Ansiopäivärahaa saa vain sellainen työtön, jonka työssäoloehto on voimassa.

Työssäoloehto täyttyy, kun olet jäsenyyssajanasi 28 kuukauden tarkastelujaksolla ollut 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Jos olet tuntiopettaja, viikottain on oltava vähintään 8 ope-
tustuntia.

Muut tuet

Tulojen pienessä voit olla oikeutettu myös yleiseen asumistukeen, opintolainan korkoavustukseen, toimeentulotukeen tai maksuvapautukseen elatustuesta. Näistä löytyy kätevästi tietoa KELAn sivulta <http://www.kela.fi/tyottomat>.

UPO - yliopiston kulttuurivallankumouksen uusin vaihe?

Iso pyörä pyörii ja UPO linkoaa, kun hallituksen kulttuurivallankumous mullistaa yliopistotyön. HYT kysyi muutamalta UPO:n piirissä olevalta mielipiteitä uusien tehtävien hakemisesta.

Yliopistolla käynnissä olevia leikkauksia ja uudistuksia on pidetty jopa ennennäkemättöminä. Opetusministeriön logiikka ainakin on omaperäistä: se tavoittelee ”tiedemaailman kärjen saavuttamista” ja ”nykyistä laadukkaampaa, kansainvälisempää, vaikuttavampaa ja tehokkaampaa korkeakoululaitosta” leikkaamalla jo ennestään verrattain alhaisella budjetilla kilpailevien yliopistojen budjetit^[1], ”panostaa perustutkimukseen [ja] vahvaan sivistykseen” ohjaamalla rahoitusta soveltavaan tutkimukseen ylhäältä päin määrättyjen kärkihanketeemojen mukaan^[2], sekä ”pitää huolta tutkijalähtöisen tutkimuksen edellytyksistä”^[3] laittamalla opetus- ja hallintotehtävät entistä pienemmälle tutkijajoukolle entistä vähäisemmällä rahoituksella.

Täysin vailla historiallisia esikuvia hallituksen yliopistopolitiikka ei kuitenkaan ole:

”[Kiinan suuren] Kulttuurivallankumouksen aikana oli tällainen tapa, että tietyn luokkataustan omaava ihminen kun kohtasi toisen, niin piti sanoa tiettyjä fraaseja. Esimerkiksi kaupanpitäjä, joka kohtasi asiakkaana opiskelijan... sanoi ’koulutukseen tarvitaan vallankumous’ johon sitten opiskelija vastasi ’opintoaika on lyhennettävä.’ Tämähän on kuin suoraan opetusministeriön suusta Suomessa.”^[4]

Vallan keskittäminen ja opetuksen ja tutkimuksen substanssin määrääminen hallituksen suunnitelmien mukaisesti ovat Suomen hallituksenkin omaksumia Kulttuurivallankumouksen johtideoita, joita HY toteuttaa tutkintojen osalta Isolla pyörällä ja hallinnon puolella uudella palveluorganisaatiolla (UPO). Resurssien leikkauksiin sopeutuakseen yliopisto karsii n. 1000 työpaikkaa, ja UPO:n idea organisoida hallinto uudestaan tuolileikillä, jossa jäljelle jäävät tehtävät laitetaan kaikille nykyisille työntekijöille avoimeen sisäiseen hakuun, ja musiikin loppuessa ilman tuolia jääneet irtisanotaan.

Miten UPO vaikuttaa yliopistotyöhön?

Kun väkeä vähennetään tuhannella hengellä, on organisaatiotakin varmasti muutettava, jotta toimintaa pystytään ylläpitämään tai karsimaan uusille resursseille sopivaksi. Mutta onko tuolileikki oikea tapa järjestää hallinto uudestaan? Kysymme hallinnon työntekijöiltä heidän kokemuksiaan ja mietteitään työnhausta UPO:ssa^[5], ja pohdimme UPO:n ongelmia.

1 Mantran lailla hoetaan, ettei Suomessa ole huippuyliopistoja: ”tiede ja tutkimus - yltää kyllä hyvään, mutta ei maailman kärkeen”. (Grahni-Laasonen, ’Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasosen avoin kirje yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen johdolle’ 27.10.2015, <http://www.minedu.fi/OPM/Verkko uutiset/2015/10/avoinkirje.html>) Heinäkuussa 2015 Ranking Web of Universities listasi 23729 yliopistoa maailmassa. Yksin Euroopassa yliopistoja on tuhansia. Helsingin yliopisto oli listan 65., Euroopan 7. Edellä ovat käytännössä vain sellaiset yliopistot kuin Oxford ja Cambridge. HY käyttää toimintansa pyörittämiseen vuosittain n. 600 miljoonaa euroa, Oxford n. 1500 miljoonaa euroa, vaikka HY kouluttaa yli puolet enemmän opiskelijoita (n. 35000 v. Oxfordin n. 20000), vähäisemmällä henkilökunnalla (n. 10000 v. n. 11000). Tavoite saada kolme suomalaista yliopistoa sadan parhaan joukkoon saavutetaankin leikkaamalla niiden jo valmiiksi heikkoja resursseja. (https://www.ox.ac.uk/sites/files/oxford/field/field_document/Financial_Statements2013_14.pdf; [https://www.helsinki.fi/fi/yliopisto/yliopiston-talous](https://www.helsinki.fi/fi/yliopisto/yliopiston-talous;);)

2 Valtioneuvosto: ’Toimintasuunnitelma strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi’, Hallituksen julkaisusarja 13/2015, s. 36-40.

3 Grahn-Laasonen 2015.

4 Juha A. Vuori, Yle Puhe ’Erehdysekspertti’ 21.1.

5 Lainaukset eri työntekijöiltä anonymistisesti työnhakutilanteen takia.

Työntekijälle tuolileikissä on stressaavaa irtisanomisen uhkan lisäksi epäselvyys ja ennakoimisen vaikeus alkaen jo lakkautettujen toimenkuvien valinnasta: ”miksi [yksi tehtävä] säästettiin ja [toista] ei”. Läpinäkyvyyden puutetta pelätään valintaprosessissa: mistä tietää suositaanko joitakin hakijoita ”jos valitsijat tuntevat osan hakijoista ja osaa ei”. Stressaavinta voi olla hakeminen itse. Kun jokainen voi hakea mitä tahansa ja jokaista tehtävää, varsinkin niillä, joiden oma työtehtävä lopetetaan, on painetta nähdä vaivaa kirjoittaakseen hakemus moneen tehtävään, mutta lopulta työntekijälle tarjotaan korkeintaan yhtä tehtävää, eikä tehtäviä voi edes laittaa mieluisuusjärjestykseen. Hallinnon työntekijöitä kohdellaan kuin ”koneita, joille ei ole väliä, mitä [tekevät työkseen] eikä esimerkiksi opintohallinnon hakuilmoituksissa ole eroteltu kampuksia tai tieteenaloja”, vaikka heillekin voi olla tärkeää, minkä alan parissa he työskentelevät. Kun suuri osa tehtävänimikkeistä on uusia, ei ole myöskään selvää, mitä työtä todella on hakemassa. Siksi yliopistolla työskentely vastaisuudessa näyttää sekavalta niillekin onnellisille, jotka tulevat valituksi, ”varsinkin, kun... kaikkien neuvontaa tai ohjausta antavien pitäisi varsin pikaisesti pystyä ottamaan Ison pyörän tuoma uusi koulutusrakenne haltuun kaikilla tasoilla.” Tuhannen työpaikan vähennys aiheuttaa myös pelkoa, että ”työt tulevat kasaantumaan liian harvalle”.

UPO sijoittaa hallinnon työntekijät kampuksen laajuisten hallinnollisten esimiesten alaisuuteen, mutta onko esimerkiksi yksittäisen lähipalvelualueen opetus- ja opiskelijapalveluiden työntekijän esimies toimialakohtainen johtaja vai kampusalueen kehittämispäällikkö? Vai molemmat? Tutkimus- ja opetushenkilökunnan kannalta ongelmallisinta lienee suhde kampukselle siirrettyssä ”lähipalvelutiimeissä” toimiviin ”poikileikkiausiasiantuntijoihin”. Tämä suhde vaikuttaisi määrittävän asiakassuhteeksi, kun hallintopalveluita ostetaan laitosten ja tiedekuntien johtajien kautta kampuksen keskushallinnolta.^[6]

Vaikka UPO:n valkopesuohjelman mainostetaan tekevän palveluista kirkkaan käyttäjälähtöisiä, on vaikea nähdä miten tässä ei olisi kyse hallinnon keskittämisestä parhaaseen kulttuurivallankumouksen tyyliin. Hallinnon keskittäminen ei

kuitenkaan tarkoita hal-

linto-työn poistumis-

ta oppiaineiden pääs-

tä: jonkun on hoidet-

tava opetus- ja tentti-

hallintoa oppiaineissa

ja raportoitava sieltä

keskushallintoon ja os-

tettava sieltä palveluita. Jos

se ei ole paikallinen hallinto-

sihteeri, ja kun assistenteista

on jo luovuttu ja tohtorikou-

lutettavien määrää vähenne-

tään, niin kaatuvatko suh-

teellisen yksinkertai-

set mutta aikaa vie-

vät sihteerin tehtävät

yliopiston parhaiten

palkattujen työnteki-

jöiden, professorien ja

dekaanien, tehtäväksi.

Jos näin käy, herää ky-

symys, onko yliopis-

tolla todella varaa

näin kalliisiin sääs-

töihin?

Kuvitus: Mietta Lennes

HUART @Teatime

Some 20 researchers and teachers from all campuses gathered to discuss present issues at the university with a cup of hot tea.

Text & pictures: Tommi Kokkonen

The new year has brought many new members to HUART; many of them foreigners. In its first meeting of the year, the HUART board decided to organise an informal meeting in English for new and potential members in order to share information, raise awareness and to offer a possibility for networking and asking questions. Some twenty people, both old and new members, along with five board members gathered in the 7th floor meeting room of the Main Library (Kaisa-kirjasto) for discussion as well refreshments and two big pots of coffee – and some tea, too, as the name of the event suggested.

Linda Hart, the vice chairperson of HUART, welcomed the participants, which was followed by a round of introductions. It seemed that pretty much every campus was represented with researchers from Viikki, Kumpula and Meilahti making the trip to the centre as well. Linda also shared some basic information about HUART, trade unions in Finland and the recent co-operation negotiations. A lively discussion followed with the Chief Shop Steward **Tiina Niklander** offering her expertise and opinions to discuss the questions raised.

Is it possible that I lose my job?

During the discussion, the joint feeling expressed by those present was frustration – what can we do, as employees and as members of academia, amidst these cuts and

lay-offs? In the unfortunate case of one losing one's job, not much can be done. As the situation stands, the upcoming 75 dismissals of research and teaching staff will be made based on the financial situation of the employer. However, there is always the question of fair and equal treatment. As one participant asked: "Who will decide who is fired? And on what basis?" The answers given by the employer have been very general: The directors of human resources

It is plausible that the present staff will be asked to teach more but there was some confusion as to how much is one obliged to teach.

and administration will make the decisions based on the deans' proposals. The proposals are based on the academic merits and other activities:

For teaching and research staff, the focus will be on high-quality teaching, research and publication activities, participation in doctoral education, the acquisition of external funding, and involvement in international activities and public engagement (<https://flamma.helsinki.fi/content/res/pri/HY349717>)

This is one reason why everyone should keep their Tuhat database up to date. If you think you are being treated unfairly, HUART members should contact FUURT (Finnish Union for University

Teachers and Researchers), which can offer legal advice. FUURT also offers career services.

In addition to the redundancies, the current working conditions were discussed. It is plausible that the present staff will be asked to teach more but there was some confusion as to how much is one obliged to teach. This is defined in each employee's contract. For example, Academy Research Fellows have a teaching obligation of 5% – that corresponds to 80 hours out of the total 1600, which should not be exceeded.

Some participants also pointed out that after the expiration of a contract, some are still allowed to keep their keys and access to University facilities. Strictly speaking, the keys should be handed over after the termination of a work contract. However, practices regarding this may vary from one unit to another (be it an employment contract or an office space contract for a grant-funded researcher). Nonetheless, everybody should make sure that they are compensated for work done for the University such as supervision of student theses.

Internationalization – mere lip service?

Naturally, the role of foreigners in the University of Helsinki was a point of discussion. Light-hearted objections were raised when it was claimed that most foreigners come to UH coincidentally, not because of its alleged top quality. Obviously, many still value UH as a good place to build a career. However, the internationalization

Participants were worried that the present politics are undermining Finland's reputation as a state that values education.

strategy present in talks and strategies was largely considered as a lip service – competent people are already leaving in search of better research opportunities. It was also pointed out that coming to a foreign country is a big gamble – it is not easy to build a career and networks in a new environment. On top of that there is an ever-tightening competition for funding and a small job market, especially for people with no Finnish skills.

Besides the cuts affecting employees, participants were worried that the present politics are undermining Finland's reputa-

tion as a state that values education. Some pointed out that the principle of free education for all, something that Finland has been known for, has already been lifted, as new non-EU students will be facing tuition fees. There was a concern that this will be a slippery slope towards tuition fees to Finnish and EU students as well.

What can be done?

So, what are our possibilities as a union, as one participant asked, to counter this increasingly anti-ac-

ademic atmosphere? Calls for action were made and although the candle demonstration of January 27th was acknowledged some felt that something more should be done. What would you as a member like to see HUART and FUURT do? The spring meeting is approaching – please come and share your thoughts!

Huart board member Paul Tiensuu (far, right) sharing his views to the group.

Akava, henkilöstön asema ja työllisyys puhuttivat

Puheenjohtaja- ja sihteeripäivät

Teksti: Tapani Kaakkuriniemi

Tieteentekijöiden liiton vuotuiset puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivät pidettiin Helsingissä 12.-13. helmikuuta. HYTistä niihin osallistuivat puheenjohtaja **Tapani Kaakkuriniemi** ja sihteeri **Päivi Ekholm**. Akavan järjestöjohtaja **Risto Kauppinen** kertoi Akavan näkymistä järjestökentässä. Akavaan on viime aikoina liittynyt muutamia liittoja, minkä ansiosta keskusjärjestön jäsenmäärä on nyt 590.000, joista 111.000 on opiskelijoita. Jos tämä lisäys puhdistetaan pois, mitään luonnollista, siis järjestäytymisasteen nousun kautta tapahtuvaa kasvua ei ole ollut. Saman ongelman kanssa painivat kaksi muutakin ammatillista keskusjärjestöä.

Akavassa on neljä järjestäytymisperustetta: jäsenten korkea-asteen koulutus yleensä, tutkintopohjainen liitto (esim. ekonomit), ammattikunta (esim. Läkiesliitto, Lääkäriliitto) ja jäsenten tehtäväseman mukaan tapahtuva järjestäytyminen (kuten Esimiehet ja Asiantuntijat YTY). Tästä johtuu se, että Akavassa ei ole helppo muodostaa jäsenkunnan yhteisiä näkemyksiä ja vaatimuksia. Varsinkin tieteentekijät joutuvat usein ihmettelemään nähdessään Akavan kannanottoja verotukseen, koska ne tuntuvat edustavan parempituloisten intressejä. Tämä näkyy myös tilastoissa: kun SAK:n ja STTK:n jäsenten mediaanitulo on 2600-2900 e/kk ja kaikilla palkansaajilla 3050 e/kk, akavalaisilla se on 4030 e/kk.

Kauppinen mukaan Akava on korkeakoulutetuille luontevin keskusjärjestö, koska siinä esimiehet ja asiantuntijat työelämästä ovat samassa keskusjärjestössä, ja heitä yhdistävät omat erityistarpeensa koulutuksen, sosiaalipolitiikan ja työelämän asioissa. Akavalaisista 82 %:lla on korkeakoulututkinto, kun STTK:ssa osuus on 18 % ja SAK:ssa 5%.

Jos SAK ja STTK päättävät muodostaa yhden keskusjärjestön, Akava pysyy itsenäisenä. Perusteena tähän on jäsenkunnan korkea koulutustaso ja samaan aikaan kasvava korkeakoulutettujen työttömyys, jota on vaikea saada pienemään, jos kaikki ammattiliitot olisivat yhdessä keskusjärjestössä.

Akavan opiskelijaorganisaatio on vahva ja vaikuttava opiskelijoiden edunvalvoja keskusjärjestön sisällä ja ulkopuolella, ja samalla se on luonteva viiteryhmä kaikille opiskelijoille. Tässä on Tieteentekijöiden liittoa pitkään vaivannut kysymys: miten saada opiskelijoita liittymään liiton jäsenyhdistyksiin? Millaista puhetta heihin kannattaisi kohdistaa? Tästä asiasta tullaan keskustelemaan myös HYTin kevätkokouksessa 26. huhtikuuta.

Turun yliopiston tieteentekijöiden puheenjohtaja **Maija Pietilä** alusti henkilöstön vaikutusmahdollisuuksista yliopistoissa. Hän on myös Turun yliopiston hallituksen jäsen, ja hänen esityksensä keskittyi siihen, miten henkilökunnan ääni saadaan kuuluville erilaisten yhteistyökeinojen kautta.

Turussa hallituksen työskentely tuntuu olevan yhteistyöhakuisempaa kuin Helsingin yliopistossa. Etenkin tämä näkyy siinä, että yliopiston ulkopuolisten hallituksen jäsenten kanssa pidetään yhteyttä ja ilman yliopiston johdon läsnäoloa kehitellään yhteisiä kantoja, jotka saattavat sitten voittaa, kun niistä hallituksessa keskustellaan. Äänestyksiin siellä ei juuri ole menty. Helsingin yliopiston edellinen hallitus järjesti kerran keskustelun ilman rehtoria ja muita keskushallinnon edustajia, ja sen tuloksena rehtori loukkaantui sydänjuuriaan myöten.

Turussa hallituksen työskentely tuntuu olevan yhteistyöhakuisem- paa kuin Helsingin yliopistossa

Muutenkin avoimempi keskustelukulttuuri ja yliopiston johdon neutraali ellei jopa positiivinen asennoituminen henkilöstöpolitiikassa herätti runsaasti keskustelua, koska monessa yliopistossa on varsinakin yt-neuvottelujen myötä syntynyt joko vastakainasettelua tai kyräilevää suhtautumista.

Asiamies **Elina Katainen** esitteli akateemista työttömyyttä ja työnhakukoulutuksen tarpeita. Tieteentekijöiden liiton järjestämiin työnhakukoulutuksiin. Tämän vuoden alussa liitossa oli noin 7100 jäsentä, ja heistä työttömänä oli 549 eli 8,3 % jäsenmäärästä, kun eläkeläiset on vähennetty. Työttömyysprosentti alkaa lähestyä koko maan keskimääräistä tasoa, mikä on huolestuttavaa. Vuonna 2015 ansiopäivärahan enimmäismaksuaika täyttyi 81 jäsenellä ja lisäpäiviä (ns. eläkeputki) maksettiin 46 jäsenelle.

Tohtoreiden työttömyys on usein pitkäaikaista: jopa 40 % heistä on pitkäaikaistyöttömiä. Liiton jäsenistössä on neljä suurta työttömien blokkia: luonnontieteilijöitä (biologit, kemistit), teknillis-tieteellisen alan tutkijoita, yhteiskuntatieteilijöitä ja humanisteja. Opetus- ja kulttuuriministeriön *Miten ja miksi tohtorit työllistyvät?* -selvityksen mukaan väitöskirjaa apurahalla tehneillä on heikommat työllistymismahdollisuudet, ja syynä siihen on relevanttien

verkostojen sekä yliopistoyhteisön tarjoamien koulutus- ja luottamustehtävien puute. Saman selvityksen mukaan työnantajat arvostavat ensi sijassa seuraavia ominaisuuksia korkeasti koulutetuissa työnhakijoissa:

- kykyä itsenäiseen työskentelyyn
- kykyä omaksua uusia asioita
- ongelmanratkaisukykyä
- kriittistä ajattelua.

Miten liitto voisi tukea työnhakijoita? Kataisen mukaan keinoja on kolme: 1) tiedotus, kuten urapalvelusivusto ja asian esille tuominen julkisuudessa, 2) työnhakukoulutus ja 3) yhteistyö muiden liittojen, viime vuonna perustetun Tohtoriverkoston yms. tahojen kanssa.

Liitto on järjestänyt ja tulee järjestämään työnhakukoulutuksia. Tammikuussa toteutettiin LindeIn-verkkokoulutus ja helmikuussa osaamistyöpaja Tohtoriverkoston kanssa. Huhtikuussa järjestetään koulutus sosiaalisen median työnhaku- ja tutkimuskäytöstä (blogit, Twitter, visuaalinen CV). Kevään koulutukset järjestetään liiton tiloissa, jolloin mukaan mahtuu vain rajallinen määrä kiinnostuneita. Kannattaa pitää silmällä näitä tilaisuuksia ja ilmoittautua, jos aihe kiinnostaa!

Linkkejä:

- ▶ Töissä yliopistolla -opas: http://tieteentekijoidenliitto.fi/files/1240/To_issa_yliopistolla_-opas.pdf
- ▶ Toivottu vai torjuttu – tohtori työelämässä (2013) http://tieteentekijoidenliitto.fi/files/422/Raportti_Toivottu_vai_torjuttu_tohtori_tyo_ela_ma_ssa_seminaarista.pdf
- ▶ Tohtoriverkosto <https://tohtorilietoita.wordpress.com/>

Kutsu HYTin kevätkokoukseen

Inbjudan till HYTs vårmöte

Invitation to the spring meeting of the HUART

Helsingin yliopiston tieteentekijät ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään tiistaina 26.4.2016 kahvila-ravintola Tarvaspäässä (Gallen-Kallelan tie 27, Espoo) kello 17.15 alkaen.

Stadgeenliga vårmötet av Forskarföreningen vid Helsingfors universitet skall hållas i kafé-restaurang Tarvaspää (Gallen-Kallelan tie 27, Espoo) på tisdagen 26.4.2016 kl 17.15

The statutory spring meeting of the Helsinki University Association of Researchers and Teachers will be held on Tuesday 26 April 2016 at 5.15 p.m. in café-restaurant Tarvaspää (Gallen-Kallelan tie 27, Espoo).

Esityslista

Föredragningslista

Agenda

1. Kokouksen avaus
2. Puheenjohtajan ja sihteerin valinta kokoukselle
3. Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
5. Hyväksytään kokouksen työjärjestys.
6. Käsitellään toimintakertomus vuodelta 2015.
7. Esitetään tilinpäätös vuodelta 2015 ja toiminnan tarkastajien lausunto.
8. Vahvistetaan tilinpäätös ja myönnetään vastuuvapaus tilivelvollisille tai päätetään niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös antaa aihetta.
9. Käsitellään muut asiat, joista on tehty kirjallinen ilmoitus.
10. Kokouksen päättäminen

1. Calling the meeting to order
2. Election of the chairperson and secretary for the meeting
3. Election of examiners of minutes and tellers
4. Declaration of a quorum
5. Approval of the agenda
6. Receiving the annual report for 2015
7. Receiving the financial statement for 2015 and the auditors' reports
8. Approval of the financial statement and granting the board discharge or adopting decision on measures for which the financial statement gives cause
9. Dealing with matters that have been delivered in written
10. Closing the meeting

Ennen kokousta järjestetään opastettu kierros Akseli Gallen-Kallelan Museossa. Kokoukseen osallistujille on tarjolla päivällinen. HYT järjestää osallistujille bussikyydin paikan päälle Helsingin keskustasta.

Ilmoittautumiset museokierrokselle ja ruokailuun HYTin kotisivuilta löytyvällä e-lomakkeella. Ilmoittautumiset ovat sitovia, ja viimeinen ilmoittautumispäivä on 11.4.

Before the meeting, we'll have a guided tour in the Akseli Gallen-Kallela Museum. Dinner is served to the participants of spring meeting. HUART organizes a bus ride from Helsinki city centre to Tarvaspää to all participants.

Register to the museum tour and dinner using the online preregistration form in HUART's website. The preregistration is binding. The deadline of preregistration is April 11.

Tervetuloa! Välkommen! Welcome!